

BESTAANDE BOUW

‘Toekomstgericht wonen Noord-Holland’

Toekomstgericht bouwen

Het verbouwen van een huis is de kans om de waarde van uw huis fors te verhogen. De ontwikkelingen in de bouwwereld hebben de laatste jaren niet stil gestaan. Nieuwe technieken zijn ontwikkeld om het woonplezier en het milieu te verbeteren en de maandlasten te verlagen. Het is daarom belangrijk om tijdens het maken van de verbouwplannen rekening te houden met de huidige mogelijkheden en de wensen van de toekomst. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

- Energie- en waterbesparing (lagere woonlasten);
- Duurzaam materiaalgebruik (milieuvriendelijk);
- Gezondheidsverbetering (allergeenarm en minder giftige stoffen);
- Comfortverbetering (prettige temperatuur, frisse lucht).

Foto SenterNovem

Deze menukaart helpt u om na te denken over duurzame maatregelen. Deze hebben een grote invloed op waardevastheid, woonlasten, comfort- en gezondheidsniveau van de woning. Met het pakket ‘Voldoende’ zet u een eerste stap. Met het pakket ‘Goed’ bent u aardig op weg en met het pakket ‘Zeer goed’ bent u optimaal toekomstgericht bezig de waarde van uw woning te verhogen.

Voor wie is de menukaart?

Deze menukaart is een hulpmiddel voor particuliere verbouwers, aannemers, corporaties en projectontwikkelaars. Dit instrument helpt bij het vaststellen voor het programma van eisen, waarmee de architect en aannemer aan de slag kunnen gaan. De menukaart is met name bedoeld voor de kleinere projecten als een aanvulling op het wettelijk geldende Bouwbesluit.

Subsidiemogelijkheden

De landelijke en provinciale overheid belooft in bepaalde gevallen duurzame investeringen. Subsidiereregelingen zijn continu aan veranderingen onderhevig. Een actueel subsidieoverzicht kunt u vinden op de website www.co2-servicepunt.nl.

Meer informatie

Voor meer informatie over deze menukaart kunt u terecht bij uw gemeente of het CO₂-Servicepunt.

Voldoende		Goed					Zeer goed													
Maatregelen		Energiebesparing	Waterbesparing	Duurzaam materiaalgebruik	Gezondheid	Comfortverbetering	Maatregelen													
Alle maatregelen uitvoeren	Indien technisch realiseerbaar gevel- (RC≥1,5), vloer- (RC≥2,5) en daknaisolatie (RC≥2,5) met waar mogelijk van natuurlijke isolatiematerialen						Alle maatregelen uitvoeren	Indien technisch realiseerbaar gevel- (RC≥1,5), vloer- (RC≥2,5) en daknaisolatie (RC≥3,0) met waar mogelijk van natuurlijke isolatiematerialen						Alle maatregelen uitvoeren	Indien technisch realiseerbaar gevel- (RC≥2,5), vloer- (RC≥3,0) en daknaisolatie (RC≥3,5) met waar mogelijk van natuurlijke isolatiematerialen					
	Isolerend glas (HR++)							Isolerend glas (HR++)							Isolerend glas (HR++)					
	HR-107 combiketel							HR-combiketel met hoog warm tapwaterrendement (minimaal 72,5%)							HR-combiketel met hoog warm tapwaterrendement (minimaal 72,5%) en zonnecollector voor warm tapwater					
	Isolatie warmwaterleidingen en distributieleidingen in onverwarmde ruimten							Isoleer warmwaterleidingen en distributieleidingen in onverwarmde ruimten							Isolatie warmwaterleidingen en distributieleidingen in onverwarmde ruimten					
	Toilet met spoelonderbreker							Toilet met spoelonderbreker en spoelbak met maximaal zes liter							Toilet met spoelonderbreker, spoelbak met max. zes liter en douche met thermostaatkraan					
	Verf op waterbasis (binnen) en oplossingsarm (buiten)							Verf op waterbasis (binnen) en oplossingsarm (buiten)							Verf op waterbasis (binnen) en oplossingsarm (buiten)					
Kies min. 2 extra maatregelen	Vochtwerende laag in kruipruimten (schelpen of folie)						Kies min. 2 extra maatregelen	Vochtwerende laag in kruipruimten (schelpen of folie)						Kies min. 2 extra maatregelen	Vochtwerende laag in kruipruimten (schelpen of folie)					
	FSC-hout voor houten constructies, ramen, deuren, kozijnen en gevelbekleding							FSC-hout voor houten constructies, ramen, deuren, kozijnen en gevelbekleding en waar mogelijk toepassing MDF binnenwerk							FSC-hout voor houten constructies, ramen, deuren, kozijnen en gevelbekleding en waar mogelijk toepassing MDF binnenwerk					
	Zonwering op het zuidwesten tot het zuidoosten							Zonwering op het zuidwesten tot het zuidoosten							Zonwering op het zuidwesten tot het zuidoosten					
	Lage temperatuurverwarming (max. 55 °C)							Lage temperatuurverwarming (max. 55 °C) bij voorkeur vloer- en/of wandverwarming							Lage temperatuurverwarming (max. 55 °C) bij voorkeur vloer- en/of wandverwarming					
	Regenton voor begieting tuin en bloembakken							Regenton voor begieting tuin en bloembakken							Regenzuil voor begieten van de tuin en reiniging ramen en straatwerk en/of regenkratten voor regeninfiltratie					
	Zonnecollector voor warm tapwater							Zonnecollector voor warm tapwater							Pas een HR-zonnegascombi (zonnewarmte voor warm tapwater en ruimteverwarming) in plaats van HR-combiketel met zonnecollector					
						Breng ventilatiecapaciteit minimaal op niveau van bouwbesluit						Breng ventilatiecapaciteit minimaal op niveau van bouwbesluit								
						CV- en vloerverwarmingspompen met energielabel A						CV- en vloerverwarmingspompen met energielabel A								
						Energiezuinige mechanische ventilator (gelijkstroom)						Energiezuinige mechanische ventilator (gelijkstroom)								
												Gebruik tweedehands bouwmaterialen								
												Gebruik in plaats van loodslabben, hoogwaardig PIB (polyisobutyleem) slabben								

CO₂-Servicepunt Noord-Holland

Telefoon: (023) 51 43 111
 E-mail: info@co2-servicepunt.nl
 Website: www.co2-servicepunt.nl

Initiatief van:

Bronvermelding:
 CO₂-Servicepunt Noord-Holland, november 2006

Meer woonplezier en kans op gratis stroom

U gaat binnenkort aan de slag met het verbeteren van één of meerdere woningen. Als overheid vinden wij het belangrijk dat huidige en toekomstige bewoners op een gezonde en prettige manier kunnen wonen. Daarom helpen wij u graag bij het maken van keuzes. Op deze manier wordt het milieu zo min mogelijk belast, is de woning langdurig gewild op de woningmarkt en behoudt deze zijn waarde goed.

- Deze menukaart helpt u om te kiezen voor toekomstgerichte maatregelen. Afhankelijk van uw situatie kunt u zelf bepalen voor welke kwaliteit u gaat. Om de haalbaarheid van de door u gewenste kwaliteit zo hoog mogelijk te maken, raden wij u de volgende aanpak aan:
1. Laat u door een aannemer en/of installateur aan de hand van deze menukaart informeren over de mogelijkheden.
 2. Bepaal het door u gewenste kwaliteitsniveau met de bijbehorende variabele maatregelen.
 3. Maak een kostenraming en raadpleeg hiervoor het internet of vraag offertes op bij leveranciers.
 4. Onderzoek de subsidiemogelijkheden. Uw adviseur of uw leverancier kan u hierbij helpen.
 5. Vraag eventuele subsidie op het juiste moment aan. Vaak is dit voor de opdrachtverlening.
 6. Laat de maatregelen door ervaren vakmensen uitvoeren.

Het CO₂-Servicepunt is benieuwd hoe toekomstgericht uw project is. Wanneer u de projectgegevens samen met een foto van het project naar info@co2-servicepunt.nl mailt, maakt u kans op € 450,-, € 300,- of € 125,- aan groene stroom. Voor de voorwaarden, zie onze website: www.co2-servicepunt.nl.

CV- en vloerverwarmingspompen met A-label

CV- en vloerverwarmingsystemen bevatten altijd één of meerdere pompen. Het energiegebruik van deze pompen ligt vaak hoger dan die van een koelkast. Er zijn pompen met een A-label verkrijgbaar. Ter vergelijking: de meeste ingebouwde pompen in woningen komen overeen met een D-label. Ten opzichte hiervan bespaart een pomp met een A-label 50-80% energie.

Energiezuinige ventilator

Een ventilator is nodig om de minimale luchtkwaliteit in een goed geïsoleerde woning te garanderen. De ventilator staat vaak continu aan. Wanneer gekozen wordt voor een gelijkstroomventilator wordt ten opzichte van een wisselstroomventilator tot 50% energie bespaard.

FSC- hout

Het FSC-keurmerk wordt uitgegeven door een onafhankelijke organisatie zonder winstoogmerk. Het FSC-keurmerk garandeert dat het hout door bosbeheerders is geleverd, die de natuurlijke functie van de bossen in standhouden, rekening houden met de rechten van de inheemse bevolking en de bosarbeiders goed behandelen. Het gebruik van FSC gecertificeerd hout helpt de kwetsbare longen van de wereld intact te houden. Het keurmerk zorgt ervoor dat toekomstige generaties ook kunnen beschikken over (hard)hout. Het toepassen van FSC-hout kan kostenneutraal.

HR-combiketel met hoog warm tapwaterrendement

Bij een HR-combiketel met een hoog tapwaterrendement wordt ook warm tapwater met een hoog rendement opgewekt. Dit in tegenstelling tot de conventionele HR-ketels, waar alleen warmte voor de centrale verwarming met een hoog rendement wordt opgewekt. Een combiketel met een hoog warm tapwaterrendement condenseert ook bij het maken van warm tapwater. Hiermee wordt extra energie bespaard en dat is gunstig voor de energierekening.

HR-combiketel met zonnecollector

De zonnecollector is een paneel op het dak dat zonnewarmte opvangt om daarmee het water voor warm tapwater voor te verwarmen. De HR-combiketel verwarmt het water eventueel na. Door de zonnecollector wordt de gratis zonnewarmte benut. Bij projecten vanaf 25 woningen kan een collectief systeem interessant zijn.

Isolatie schil

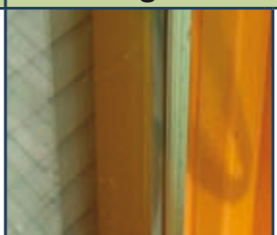
Het investeren in een goede isolatie levert tot aan de sloop van het huis voordeel op. De aangebrachte isolatie gaat namelijk het resterende deel van de levensduur van de woning mee. Goede isolatie leidt tot een lager energiegebruik en minder last van tocht. Voor een goed resultaat is bij het aanbrengen van isolatiemateriaal kierloos isoleren van groot belang. Natuurlijke isolatiematerialen zijn onder andere vlasplaten, houtvezelplaten en geëxpandeerd kurk.

Isoleren warmwaterleidingen en distributieleidingen

In oudere woningen kan het voorkomen dat warme leidingen en koppelingen niet of slecht zijn geïsoleerd. Het gevolg is dat een deel van de warmte verloren gaat voordat het de radiator of kraan bereikt. Er komt minder warm water uit de kraan.

Isolerend glas

Ramen zijn de grootste thermische lekken in de gevel. Wanneer ramen vervangen worden, kan door toepassing van isolatieglas de isolerende kwaliteit van glas fors verbeterd worden. Naast energiebesparing leidt deze investering tot betere geluidswering en minder comfortklachten doordat koudeval met goed isolerend glas een stuk minder wordt.

Lage temperatuurverwarming

Lage temperatuurverwarming (LTV) zorgt ervoor dat de HR-ketel een beter rendement krijgt en dat een energiezuinige warmtepomp in de toekomst mogelijk blijft. LTV wordt bereikt met een vergroot radiatoroppervlak of met wand- en/of vloerverwarming. Deze laatste twee opties geven meer ruimte en vrijheid van inrichting. Daarnaast wordt stofcirculatie verminderd. Dit is gunstig voor mensen met astmatische klachten.

Ventilatiecapaciteit op het niveau van bouwbesluit

Woningen met natuurlijke ventilatie die nageïsoleerd en kierdicht gemaakt zijn, hebben vaak een slecht binnenmilieu door onvoldoende ventilatie. Stank, vochtproblemen en schimmel zijn het gevolg. De natuurlijke ventilatie is onvoldoende geworden omdat kieren zijn dichtgemaakt. Door lucht uit toilet, badkamer en keuken mechanisch af te zuigen en ventilatioosters in ramen aan te brengen, wordt de luchtkwaliteit in de woning sterk verbeterd. De regeling kan verbeterd worden door een vochtafhankelijke regeling toe te passen.

Verf op waterbasis en oplossingsarm

Verf op terpentinebasis kan delen van de hersenen beschadigen. Voor binnenverven zijn er kwalitatief goede verven beschikbaar op waterbasis. Het voordeel van verf op waterbasis is dat deze reukloos en snel stofdroog is. Voor buiten is oplossingsarme verf een goed alternatief.

Vervanger voor loodslabben

Lood is een zwaar metaal dat opgenomen kan worden door het regenwater. Lood wordt opgeslagen in het lichaam van mensen, waterorganismen en bodemorganismen en kan leiden tot loodvergiftiging. Voor de waterkwaliteit is het van belang de uitloging van lood zoveel mogelijk tegen te gaan. Een kwalitatief goed alternatief is hoogwaardig PIB (polyisobutyleen).

Vochtwerende laag in kruipruimten

Door slecht vochtwerende vloeren komt veel vocht de woning binnen en gaat in het stookseizoen veel energie verloren. Daarnaast zorgen deze vloeren vaak voor tocht- en vochtproblemen. Wanneer een kruipruimte aanwezig is kan het vochtwerend materiaal (schelpen of folie) eenvoudig aangebracht worden. Vakkundig advies over de verschillende vochtwerende en isolerende materialen en het aanbrengen ervan is van belang om zekerheid te krijgen van het gewenste effect.

Waterbesparing binnen

Een toilet met spoelonderbreker maakt het mogelijk de doorspoeling te onderbreken op het moment dat verder doorspoelen niet nodig is. Hiermee wordt kostbaar drinkwater bespaard. Een thermostaatkraan voor douchewater mengt het water automatisch tot de gewenste temperatuur. Dit voorkomt onnodig waterverlies. Daarnaast verlaagt deze kraan de kans op verbranding en worden temperatuurschommelingen door de ketel automatisch gecorrigeerd. Verder besparen perlators (luchtmengers) en waterbesparende douchekoppen naast water ook gas.

Waterbesparing buiten

Een regenzuil is een regenton, maar dan hoger. Hierdoor kan er meer water opgeslagen worden. Een regenton kan 100-200 liter bevatten, een regenzuil 400-1000 liter. Hemelwater bevat oligo-elementen, deze zijn goed voor buiten- en binnenplanten. Daarnaast bevat regenwater geen kalk. Dit is ideaal voor het wassen van ramen. Regenkratten, ook wel infiltratieboxen genoemd, zijn kratjes die het overtollige water uit de regenton onder de grond opslaan en langzaam laten infiltreren. Het voordeel is dat tuinen in droge perioden minder vaak besproeid moeten worden.

Tweedehands bouwmaterialen

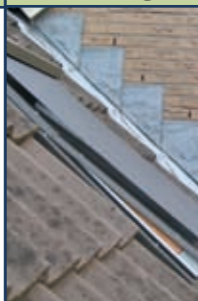
Door tweedehands bouwmaterialen te gebruiken kan er flink geld worden bespaard en de levensduur van materialen worden verlengd. Verder versterken gebruikte materialen de authentieke sfeer van de woning. Materialen die goed tweedehands zijn aan te schaffen, zijn: sanitair, licht- en deurknoppen, deuren, kozijnen, dakpannen, stenen, tegels en balken. Verschillende bedrijven hebben zich gespecialiseerd in gebruikte materialen. Het internet is een goed medium om gespecialiseerde leveranciers en materialen te vinden.

Zonnegascombi

Een zonnegascombi is een HR-ketel met een geïntegreerde zonneboiler. Tapwater en CV-water wordt voorverwarmd met warmte uit de zonnecollector. Indien nodig wordt het tapwater naverwarmd met de ketel. Met de zonnegascombi wordt de gratis zonnewarmte benut voor zowel warm tapwater als ruimteverwarming. Bij projecten vanaf 25 woningen kan een collectief systeem interessant zijn.

Zonwering

Zoninstraling kan in tussenseizoenen en in de zomer leiden tot hoge binnentemperaturen. Door zonwering toe te passen wordt voorkomen dat de temperatuur tot oncomfortabele hoogte oploopt. Automatische zonwering verdient hierbij de voorkeur. De woning warmt dan niet op wanneer bewoners even niet aanwezig zijn.

Projectgegevens

Projecttitel	
Naam projectontwikkelaar	
Contactpersoon	
Adres	
Plaats	
Telefoonnummer	
E-mailadres	
Datum oplevering	
Type woningen en aantal	O Vrijstaand : O Twee-onder-één kap : O Rijtjeswoning : O Appartement : _____ + Totaal :
Pakket	O Voldoende O Goed O Zeer goed

Keuzemaatregelen

Toelichtingen op maatregelen BESTAANDE BOUW

Aalsmeer, Alkmaar, Amstelveen, Amsterdam Bos en Lommer, Amsterdam De Baarsjes, Amsterdam Oost/Watergraafsmeer, Amsterdam Osdorp, Amsterdam Oud-West, Amsterdam Oud-Zuid, Amsterdam Slotervaart, Amsterdam Westerpark, Amsterdam Zuideramstel, Amsterdam Zuidoost, Anna Paulowna, Beemster, Bergen, Beverwijk, Blaricum, Bloemendaal, Bussum, Castricum, Den Helder, Diemen, Graft-De Rijk, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Harenkarspel, Heemskerk, Heerhugowaard, Heiloo, Koggenland, Landsmeer, Langedijk, Medemblik i.o., Milieudienst IJmond, Milieudienst Regio Alkmaar, Milieudienst Waterland, Milieudienst Westfriesland, Naarden, Niedorp, Oostzaan, Ouder-Amstel, Schagen, Schermer, Stede Broec, Texel, Uitgeest, Uithoorn, Velsen, Waterland, Weesp, Wieringen, Wieringermeer, Wormerland, Zijpe